

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಮುಖ್ಯ ಕುರುತಿಯ ನಂ. 1582 (1872)

ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು: ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ಮಂಜೇಗೌಡ

ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ: 23.03.2026

ಉತ್ತರಿಸುವವರು: ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅ)	ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ದಾಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?	ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಲಯದ ತಾಳಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೆಟ್ಟಿಲು 07. ಕಿ.ಮೀ ಕಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಕಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಆನೆಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಂಗಸಾನಿ ಒಡ್ಡು ಎನ್ನುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ:21.01.2026 ರಂದು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಸುಮಾರು 5.45 ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿರತೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅರಣ್ಯದ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ಆ)	ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ ದಾಳಿಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರವೇನು?	ಚಿರತೆ ದಾಳಿಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪುಲೇಶ್, ಇವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ.20.00 ಲಕ್ಷ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ ದಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
ಇ)	ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿಗೇ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮುನ್ನುಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳೇನು?	ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿಗೇ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ: 1. ಸೋಲಾರ್ ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಡಿ ಲೈನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಲೈವ್ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ಟೆಂಟಿಕಲ್ ಸೋಲಾರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಆನೆ ತಡೆ ಕಂದಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಆನೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ತಂಡದಿಂದ ಲೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಾಡಾನೆಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಕಾಡಿಗೇ ಸಿಮೆಟ್ಟಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
		<p>3 ಚಿರತೆ ಹಾವಳಿ ಕಂಡುಬರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಯ ಸೆರೆಗೆ ಬೋನನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಚಿರತೆ ಹಾವಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮೈಸೂರು ಚಿರತೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ತಂಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.</p>
ಈ)	<p>ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಬೇಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಗಾವಲು ಪಡೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆಯೇ?</p>	<p>ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ತಾಳಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯು ದುರ್ಗಮ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಆನೆಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದು, 07 ಕಿ.ಮೀ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 07 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 04 ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಮಾತ್ರ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತರಳಲು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದಿಂದ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಂಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.</p>
ಉ)	<p>ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳೇನು?</p>	<p>ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಸರ್ಕಾರವು ದಿನಾಂಕ:01.02.2023ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅಧಿಕಾರಿ / ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಆನೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. • ಆನೆ ಹಾವಳಿ ತಡೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈಲು ಹಳಿ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈವರೆಗೂ 29.516 ಕಿ.ಮೀ. ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ 48.61 ಕಿ.ಮೀ. ರೈಲು ಹಳಿ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. <ol style="list-style-type: none"> 1. ಕಾಡಂಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ/ ಮುಹಿತಿ ನೀಡಲು Advance alert system ಅನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2. ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಚಲನವಲನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಲು ಧರ್ಮಲ್ ಡೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 3. ಇ-ಪರಿಹಾರ: ಈ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಆಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬಳಿ, ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಜೀವಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

Handwritten signature

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
		<p>ಲಿಪಿಕ್ರಮಣೆ ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾದ Backaru Data ದಿಂದ ಸಂಪರ್ಕದ ಕಾರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ-ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.</p> <p>4. ರೇಡಿಯೋ ಕಾಲರ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕಾಡಾನೆ, ಹುಲಿ, ಚಿರತೆಗಳ ಚಲನ-ವಲನಗಳನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯ ಗಮನಿಸಲು ಇಲಾಖಾವತಿಯಿಂದ "ಹೆಜ್ಜೆ" ಎಂಬ ಡ್ಯಾಶ್ ಬೋರ್ಡ್ ನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>5. ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಿಯಲ್-ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು, ವಿಭಾಗೀಯ ಕಮಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೆಂಟರ್ (DCCC) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p>

ಇ-ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ 112 ಎಫ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಲ್ 2026

(ಈಶ್ವರ ಬಿ. ಖಂಡ್ರೆ)

ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು